

et Apuliæ ducem, et Siciliæ comitem creavit. Hæc acta sunt anno Christi 1060, eo loco ubi nunc Aquila condita est, inter Amiternum et Furconem, et in concilio Melphi congregato confirmata. His pactionibus initis, pontifex, ut ditionem ecclesiasticam recipere, magna ex fœderis formula, a Roberto exercitu accepto, ad Urbem rediit; Prænestinos, Tusculanos, Tiburtinos et Nomentanos, Romanæ Ecclesiæ rebellis, in ditionem accepit, Tiburique trajecto, Galeriam et alia Gerardi comitis oppida diripuit. Castella omnia Sutrium usque expugnavit, et ecclesiasticam ditionem tutissimam reddidit. Petrum Damiani, episco-

pum Ostiensem, Mediolanum bellis civilibus laborans legatum misit, qui, seditione sedata, in Urbem ad synodum, quam quartam pontifex indixerat, rediit. Cui ex omni Italia frequentes episcopi interfuere; in qua contra Simoniacos et incontinentes sacerdotes aliquot decreta edita. Paulo post synodum Nicolaus, vir in omni vita probatissimus, Florentiam profectus, ibidem v. Nonas Julij, anno Domini 1061, optime de Romana Ecclesia meritis, pie quievit, in cathedrali ecclesia sepultus.

Vacavit tunc sedes, propter subsecutum schisma, menses II, dies XXVI.

NOTITIA DIPLOMATICA

(Jaffé, *Regesta pontificum Romanorum*, 384.)

† In bullis anni 1060 Nicolaus, Florentinum calculum secutus, initium anni a die 25 m. Martii cœpit, ut quæ ante eum diem scriptæ sunt, cœ annum Inc. Dom. 1059 præbeant (14, 15, 16, 17, 18).

Sententiam in bullis ejus reperimus hanc: CONFIRMA HOC, DEUS, QUOD OPERATUS ES IN NOBIS (17, 20, 21, 24).

Testes subscripserunt:

Bonifacius, Albanensis episcopus (14, 15, 17).

Bonifacius, Gabinensis episcopus (15).

Petrus, Gabinensis episcopus (20).

Petrus, Lavicanensis episcopus (14, 17).

Petrus, dictus Ostiensis episcopus (al., *peccator monachus*) (14, 14, 15, 17, 20).

Joannes, Portuensis episcopus (14, 15, 17, 20).

Bruro, Prænestinus episcopus (14, 15, 17, 20).

Humbertus, dictus S. Ecclesiæ Silvæ-Candidæ episcopus (11).

Desiderius, presbyter cardinalis R. E. ex tit. S. Cæciliæ (15, 17).

Stephanus, tit. S. Chrysogoni (15, 20).

Hildebrandus S. R. E. archidiaconus (14, 15, 16, 17).

Scriptæ bullæ sunt per manum

Octaviani scriniarii et notarii S. R. E. [al., *sacri palatii*] (1, 2, 3, 4, 19, 21, 22, 31, 33).

Crescentii notarii et scriniarii S. R. E. (6).

Joannis scriniarii S. R. E. (20).

Datæ per manum

Humberti dicti episcopi Ecclesiæ Silvæ-Candidæ et bibliothecarii S. R. et apost. sed. (1, 2, 3, 4, 3, 6, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 31, 32, 33, 34).

Bernardi episcopi S. Ecclesiæ (35).

NICOLAI II PAPÆ EPISTOLÆ ET DIPLOMATA.

I.

Nicolaus II papa confirmat bona et possessiones monasterii Sancti Petri Perusini.

(Anno 1059.)

[MARGARINI, *Bullar. Casin.* II, 92, ex archivio monasterii S. Petri de Perusio in capsula privilegiorum, n. 10.]

NICOLAUS episcopus servus servorum Dei, venerabili monasterio Beati Petri apostoli, sito extra, imo et juxta civitatem Perusinam, in loco qui dicitur Caprarius, et per illud Bonizoni abbati, ejusque successoribus ibidem juste et regulariter promovendis in perpetuum.

Cum universalis sancta mater Ecclesia per gloriosos apostolorum principes, Petrum scilicet piscatorem hominum, et Paulum doctorem gentium, præcætris cooperatoribus maxime sit coadunata, in-

stituta et dilatata, convenit eis confirmari et detineri omnia quæ suæ ditionis ac potestatis reperiuntur specialia. Quapropter ad hujus supradicti monasterii honorem semper augendum, et nunquam minuum, concedimus per hoc apostolicæ defensionis privilegium, ut teneat et habeat pacifice et quiete quod hactenus tenuit et habuit, et nunc tenet et habet, scilicet cellas suas et ecclesias, cortes suas ac plebes, fundos etiam, et casales, plebem scilicet Sancti Constantii, et Sancti Rufini, et Sancti Martini, ecclesiam Sanctæ Mariæ in Agellione, cum suis pertinentiis; curtem de Casale, et curtem Sancti Justini; curtem de Petroniano; ecclesiam Sancti Andreæ de Aliano, cum sua pertinentia; ecclesiamque Sanctæ Mariæ in Petithiano, et ecclesiam Sancti Clementis, atque medietatem ecclesiæ Sancti Donati